

POSTANOWIENIE

Dnia 8 listopada 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z wniosku G. K.
przy uczestnictwie Z. K., W. M. i E. K.
o zasiedzenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 8 listopada 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczynie
od postanowienia Sądu Okręgowego w K.
z dnia 23 listopada 2017 r., sygn. akt I 1Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wnioskodawczynie G. K. wniosła skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w K. z dnia 23 listopada 2017 r., oddalającego jej apelację od postanowienia Sądu Rejonowego w K. z dnia 10 maja 2017 r. Sąd Rejonowy oddalił złożony przez wnioskodawczynię wniosek o stwierdzenie, że z dniem 31 grudnia 2007 r. nabyła w drodze zasiedzenia w złej wierze własność gospodarstwa rolnego położonego w E., gm. C., składającego się z działek gruntu o numerach ewidencyjnych 39, 68 i 69 i łącznej powierzchni 10,88 ha, dla którego Sąd Rejonowy w K. prowadzi księgę wieczystą o numerze [...]. Uczestniczkami postępowania były Z. K., W. M. i E. K.

Sąd Rejonowy ustalił, że na podstawie aktu własności ziemi z dnia 30 marca 1972 r. właścicielką zabudowanego gospodarstwa rolnego w E., składającego się z działek nr [...], [...] i [...] o łącznym obszarze 10,88 ha stała się H. B.. W 1977 r.

uprawę ziemi powierzyła zięciowi oraz córce – małżonkom Z. i X. K.. Po śmierci X. K. w 1987 r. gospodarstwo prowadziła Z. K. wraz z uczącą się zaocznie córką G. K. - wnioskodawczynią. Od 1989 r. G. K. zaczęła współdecydować o sposobie zagospodarowania gruntów, prowadzeniu prac agrotechnicznych, zbiorów i sprzedaży plonów. Stan ten nie zmienił się po śmierci H. B. w 1989 r., której spadkobierczyniami są Z. K. i W. M. Sąd, po szczegółowym omówieniu losów nieruchomości i stanowisk prezentowanych w różnych okolicznościach przez spadkobierczynie tej nieruchomości oraz przez wnioskodawczynię, uznał, że postępowanie dowodowe potwierdziło jedynie fakt osobistej pracy i oraz nieprzerwanego użytkowania nieruchomości przez wnioskodawczynię. Nie wykazało natomiast, że wnioskodawczyni zmieniła charakter swojego posiadania, tak by można je uznać za samoistne, i by zmanifestowała tę zmianę na zewnątrz. Sąd Okręgowy, rozpoznający sprawę na skutek apelacji wnioskodawczyni przyjął za własne ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd pierwszej instancji oraz podzielił ich ocenę prawną dokonaną przez ten Sąd. W skardze kasacyjnej opartej na obydwu podstawach z art. 398³ § 1 k.p.c. wnioskodawczyni zarzuciła naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy. Wskazała na uchybienie art. 213 § 2 w zw. z art. 328 § 2 w zw. z art. 391 § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. oraz art. 229 w zw. z art. 328 § 2 w zw. z art. 391 § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., art. 328 § 2 w zw. z art. 391 § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., art. 382 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. oraz art. 385 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Zarzuciła też naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię art. 172 § 1 k.c., art. 176 § 1 k.c. oraz art. 336 k.c. We wnioskach domagała się uchylenia zaskarżonego orzeczenia w całości oraz przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w K.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek odwoławczy o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowionego w art. 398⁹

k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występują przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności uzasadniające przyjęcie skargi do rozpoznania.

Skarżąca uzasadniła potrzebę rozpatrzenia jej skargi przesłanką z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., to jest wystąpieniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego. Wyjaśniła, że problem „dotyczy zasiedzenia nieruchomości w części ułamkowej, w przypadku, gdy jeden z jej dwóch właścicieli jednocześnie jest posiadaczem samoistnym razem z inną osobą, która twierdzi, że także jest posiadaczem samoistnym.” Wnioskodawczyni doprecyzowała, że za ważne uznaje wyjaśnienie wzajemnej relacji i oceny przesłanek zasiadywania przez osobę trzecią udziału w prawie własności niewykonywanym przez drugiego ze współwłaścicieli. Drugie z powołanych zagadnień ujęte zostało w pytaniu, czy wniosek spadkobiercy o stwierdzenie nabycia spadku przerywa bieg zasiedzenia w stosunku do współspadkobiercy, który jest posiadaczem nieruchomości należącej do spadku, także wówczas, gdy nieruchomość ta wchodzi w skład gospodarstwa rolnego, czy też dopiero wniosek o dział spadku przerywa bieg zasiedzenia, w stosunku do takiego współspadkobiercy?

Sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. powinno przybrać postać porównywalną z wymaganym przy przedstawianiu zagadnienia prawnego, o którym mowa w art. 390 § 1 k.p.c. Konieczne jest wskazanie wątpliwości dotyczących określonego przepisu (normy) lub zespołu przepisów (norm), albo pewnego uregulowania prawnego (instytucji prawnej). Zagadnienie powinno odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego oraz jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy, w której zostało zgłoszone.

Wskazane przez skarżącą zagadnienia prawne nie mogą być uznane za istotne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., przede wszystkim dlatego, że nie opierają się na ustalonym przez Sady obu instancji stanie faktycznym. Przyczyną oddalenia wniosku było ustalenie takiego charakteru posiadania nieruchomości przez wnioskodawczynię, któremu Sąd nie przypisał cech samoistności. W takim

wypadku bezprzedmiotowe jest rozważanie możliwości zasiedzenia przez wnioskodawczynię całości nieruchomości, czy udziału w niej, a tym bardziej możliwości przerwania biegu zasiedzenia, do którego nie mogło dojść bez uprzedniego stwierdzenia samoistnego posiadania nieruchomości przez wnioskodawczynię.

Tym samym nie wystąpiła powołana przez skarżącą podstawa przyjęcia jej skargi kasacyjnej do rozpoznania. Okoliczności sprawy nie wskazują też, aby zachodziły inne podstawy przewidziane w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił merytorycznego rozpatrzenia skargi wnioskodawczyni.

aj